

ថាមពលស្អាត & អន្តរកាលថាមពល ប្រកបដោយយុត្តិធម៌

អាម្នកថា

ប្រទេស កម្ពុជា កំពុងស្ថិត ក្នុងដំណាក់កាល នៃ អន្តរកាលថាមពល។ នៅដើមទសវត្សរ៍ឆ្នាំ២០០០ អគ្គិសនីនៅប្រទេសកម្ពុជា ភាគច្រើនបានមកពីប្រភពឥន្ធនៈធូស៊ីល ជាពិសេសប្រេងឥន្ធនៈ។ នៅ ឆ្នាំ ២០២៣ ថាមពលអគ្គិសនីប្រមាណ ៥៧,២៥% មានប្រភពមកពីថាមពលកកើតឡើងវិញ ដូច ជា ពន្លឺព្រះអាទិត្យ ទឹក និងដីម៉ាស [1]។ បរិមាណនេះនឹងបន្តកើនឡើង ដោយសារប្រទេសកម្ពុជា ប្តេជ្ញាផលិតអគ្គិសនីឱ្យបាន ៧០% ពីថាមពលកកើតឡើងវិញនៅត្រឹម ឆ្នាំ២០៣០ ដែលជាជំហាន ដ៏រឹងមាំមួយឆ្ពោះទៅកាន់អនាគតប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងមានភាព ធន់នឹងអាកាសធាតុ។

ប្រទេសកម្ពុជាក៏មានការរីកចម្រើន យ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការតភ្ជាប់បណ្តាញអគ្គិសនីជូនដល់ប្រជាជន ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៣ មានប្រជា ជនចំនួនតែ ១៩,៣% ប៉ុណ្ណោះដែលបានភ្ជាប់បណ្តាញអគ្គិសនី។ សព្វថ្ងៃ នេះ ភូមិច្រើន ជាង ៩៩% ត្រូវបានតភ្ជាប់ទៅក្នុង បណ្តាញ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយនៅមាន ភូមិប្រមាណ ១២០ ទៀត ដែល ខ្វះខាត មិនបានតភ្ជាប់បណ្តាញអគ្គិសនី។

នេះស្តែងអោយឃើញពីអន្តរកាលថាមពលដែលកំពុងកើតឡើងនៅប្រទេសកម្ពុជា។ យ៉ាងណាមិញ អន្តរកាលថាមពលស្អាតនេះ ក៏ត្រូវតែជាប់រាប់មួយដែល “ប្រកប ដោយ ភាពយុត្តិធម៌” ផងដែរដោយ ធានាថាគ្មានប្រជាជនកម្ពុជាណាម្នាក់ត្រូវបានទុកចោលឡើយ នៅពេលដែល ប្រទេសនេះផ្លាស់ ចេញពីការ ប្រើ ប្រាស់ ឥន្ធនៈធូស៊ីលនោះ។ អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌ សំដៅលើ ការ ពង្រឹងអំណាចដល់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ដោយរាប់ចាប់ពីអ្នកភូមិនៅជនបទ រហូតដល់អ្នករស់នៅ ទីក្រុង ដើម្បីទទួលបានថាមពលស្អាតដែលអាចទុកចិត្តបាន និង មាន តម្លៃ សមរម្យ ហើយមាន ចំណែកទទួលបាន អត្ថប្រយោជន៍ នានាពីអន្តរកាលថាមពលនេះ។

នៅក្នុងកូនសៀវភៅនេះ យើងនឹងពន្យល់ អំពីមូលហេតុដែលថាមពលស្អាតមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសកម្ពុជា អំពីគោលការណ៍សំខាន់ៗអំពី “អន្តរកាលថាមពល ប្រកបដោយយុត្តិធម៌” និងរបៀបដែលអ្នកអាចចូលពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការកសាងអនាគតដ៏ភ្លឺស្វាង និង កាន់តែមាននិរន្តរភាព។ មុនចូលដល់ប្រធាន បទ ទាំង នោះយើងទៅស្វែងយល់អំពី មូលដ្ឋាននៃ ពាក្យសព្ទមួយចំនួនជាមុនសិន។

[1] Electricity Authority of Cambodia. (2024). Salient Feature of Power Sector for 2024. <https://www.eac.gov.kh/site/index?lang=en>

ទំព័រ

តើអ្វីជាថាមពលស្អាត? ១-៥

តើអ្វីជាថាមពលស្អាត?

ប្រភេទទូទៅនៃថាមពលស្អាត/កកើតឡើងវិញ

តើថាមពលរបស់យើងបានមកពីណានៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤?

ហេតុអ្វីបានជា ថាមពលស្អាតមានភាពសំខាន់សម្រាប់អនាគតប្រទេសកម្ពុជា?

អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ៦-១១

តើអ្វីជា អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌?

គោលការណ៍នៃការផ្លាស់ប្តូរថាមពលត្រឹមត្រូវ

ការធានាថាគ្មាននរណាម្នាក់ត្រូវបានទុកចោល

ចូលរួមពាក់ព័ន្ធក្នុងការកសាងអនាគតថាមពលស្អាតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា

សំណួរល្បងប្រាជ្ញា ១២-១៣

តើអ្វីជាថាមពលស្អាត?

ថាមពលស្អាត សំដៅទៅលើប្រភពថាមពលដែលមាននិរន្តរភាព និងមិនបំពុលបរិស្ថាន។ ប្រភពទាំង នោះ បំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តិចតួច ឬ មិនបំភាយសោះក្នុងពេលដំណើរការ ហើយដែលជាឧបករណ៍សំខាន់មួយក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការឡើងកម្ដៅផែនដី។

**ប្រភេទទូទៅនៃថាមពលស្អាត/កកើតឡើងវិញ ព្រមទាំង
អត្ថប្រយោជន៍និងគុណវិបត្តិ៖**

- **ថាមពលព្រះអាទិត្យ (ថាមពលដែលបានពីពន្លឺព្រះអាទិត្យ ឬហៅថាថាមពលសូឡា)**
 - + **អត្ថប្រយោជន៍៖** ស្អាត កកើតឡើងវិញ ចំណាយថ្លៃប្រតិបត្តិការទាប អាចធ្វើមជ្ឈការសម្រាប់ការ ភ្ជាប់ អគ្គិសនីក្រៅបណ្តាញជាតិ ឬ អគ្គិសនីនៅតាមជនបទ អាចរួមបញ្ចូលជាមួយការប្រើប្រាស់នានាដូចជាក្នុងវិស័យកសិកម្ម
 - + **គុណវិបត្តិ៖** ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលពុំសូវមានស្ថេរភាព ការចំណាយទុនខ្ពស់លើការវិនិយោគ
- **ថាមពលខ្យល់ (ថាមពលពីខ្យល់)**
 - + **អត្ថប្រយោជន៍៖** ស្អាត កកើតឡើងវិញ ចំណាយប្រតិបត្តិការទាប
 - + **គុណវិបត្តិ៖** ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលពុំសូវមានស្ថេរភាព ទាមទារទីតាំង ជាក់លាក់ មានសម្លេងរំខាន និង អាចប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

• ថាមពលរ៉ែអគ្គិសនី (ថាមពលពីលំហូរទឹក)

+ អត្ថប្រយោជន៍៖ កកើតឡើងវិញ និងការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលមានស្ថេរភាព និង អាចទុកចិត្តបាន

+ គុណវិបត្តិ៖ អាចមានផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាននិងសង្គម (ជាពិសេសនៅពេលសាងសង់) ទាមទារទីតាំងជាក់លាក់ ទិន្នផលនៃការផលិតប្រែប្រួលទៅតាមរដូវ

• ថាមពលកម្ដៅផែនដី (ថាមពលបានពីកម្ដៅក្នុងស្រទាប់ផែនដី)

+ អត្ថប្រយោជន៍៖ ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលដែលអាចកកើតឡើងវិញ និងអាចទុកចិត្តបាន

+ គុណវិបត្តិ៖ ធនធានកម្ដៅក្នុងស្រទាប់ផែនដីមានកំណត់ ទាមទារការចំណាយដើមទុនខ្ពស់

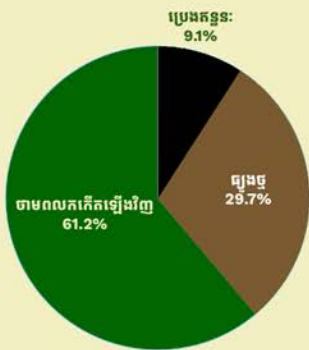
• ថាមពលជីវម៉ាស់ (ថាមពលពីសារធាតុសរីរាង្គដូចជារុក្ខជាតិ និងសំណល់កសិកម្ម)

+ អត្ថប្រយោជន៍៖ កកើតឡើងវិញ អាចថ្លៃពីសំណល់កសិកម្ម ឬ សំណល់ព្រៃឈើ

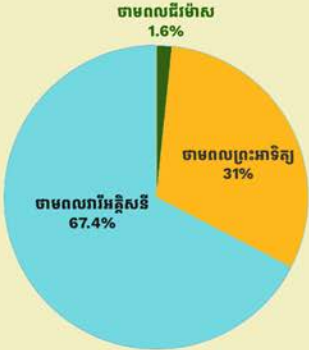
+ គុណវិបត្តិ៖ អាច បំពុលខ្យល់បរិយាកាស ប៉ះពាល់ដល់ការប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ផលកសិកម្មនិងផលិតអាហារ អាចបង្កើនការកាប់ទន្រ្ទានព្រៃឈើ

តើថាមពលរបស់យើងបានមកពីណានៅក្នុង ឆ្នាំ២០២៤?

Domestic Power Source
(4,372 MW)

Renewed Power Source
(2,672 MW)

ប្រភព៖ វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗរបស់វិស័យអគ្គិសនីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រហូតដល់ខែធ្នូឆ្នាំ២០២៤ (EAC, 2024)
សម្គាល់៖ ទិន្នន័យល្បាយថាមពលនេះ ផ្តល់ដោយអាជ្ញាធរអគ្គិសនីកម្ពុជា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ

ហេតុអ្វីបានជាថាមពលស្អាត មានភាពសំខាន់សម្រាប់អនាគតប្រទេសកម្ពុជា?

ថាមពលស្អាតផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងក្រាស់ក្រៃលដែលអាចជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍និង វិបុលភាពរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ អន្តរកាលឆ្ពោះទៅកាន់ថាមពលស្អាត គឺជាកត្តាសារវន្ត ដើម្បីឱ្យប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន និងកសាងអនាគតមួយ ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងវិបុលភាពសម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នា។

សន្និសុខថាមពល៖ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះប្រទេសកម្ពុជាពឹងផ្អែកលើ ឥន្ធនៈ ធុរស៊ីលំដាប់ខ្ពស់ ដូចជា ធូរធូរ និងប្រេងឥន្ធនៈ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការថាមពលរបស់ខ្លួន។ ទង្វើ នេះធ្វើឱ្យ ប្រទេសងាយ ប្រឈម ទៅនឹងការប្រែប្រួលតម្លៃឥន្ធនៈលើសកលលោក និង ភាព អាចរកទុក្ខនៃ ខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់។ តាមរយៈ អន្តរកាលថាមពលស្អាត និង ការ ទាញ ប្រយោជន៍ពី ការប្រើប្រាស់ប្រភពថាមពលស្អាតកាន់តែ ច្រើនក្នុងប្រទេស កម្ពុជា ដូចជា ពន្លឺព្រះអាទិត្យនិងខ្យល់នោះ ប្រទេសកម្ពុជាអាចពង្រឹងឯករាជ្យភាពនិងសន្តិសុខ ថាមពលរបស់ខ្លួន។

សកម្មភាពប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ៖ ប្រទេសកម្ពុជាងាយរងគ្រោះខ្លាំងចំពោះផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមទាំងគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិដែលកើតឡើងញឹកញាប់ និងដែលមិនអាចទាយទុកជាមុនបាន ដូចជាគ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់។ អន្តរកាលថាមពលស្អាត នឹងធានាថាប្រទេសនេះអាចបន្ថយ ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ដែលរួមចំណែកកាត់បន្ថយ ការឡើងកម្ដៅផែនដី ព្រមទាំងកសាង អាកាសធាតុដែល មាន ភាពរឹងមាំនិងមានភាពធន់ សម្រាប់ប្រទេសនេះ។

ឱកាសសេដ្ឋកិច្ច៖ អន្តរកាលថាមពលស្អាត នឹងបង្កើតការងារបៃតងនិងឱកាសអាជីវកម្មថ្មីៗរាប់ពាន់នៅក្នុងវិស័យថាមពលនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ការផ្លាស់ប្តូរជាសាកលឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចបៃតង អាចបង្កើតការងារថ្មីប្រហែល ២៤លានកន្លែងនៅទូទាំងពិភពលោកនៅត្រឹមឆ្នាំ២០៣០[2]។ ឱកាសនេះនឹងធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ផ្តល់ជីវភាពរស់នៅប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក។

លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានថាមពលអគ្គិសនីប្រើប្រាស់៖ ទោះបីជាមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះក៏ដោយ ក៏គ្រួសារជាច្រើន នៅប្រទេស កម្ពុជា ជាពិសេសនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល នៅតែខ្វះការទទួលបានអគ្គិសនីដែលអាចទុកចិត្តបាន និងតម្លៃសមរម្យនៅឡើយ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថាមពលស្អាតបែប មេជ្ឈការ ជាពិសេសប្រព័ន្ធសូឡាខ្នាតតូចដែលមិនភ្ជាប់ជាមួយបណ្តាញរដ្ឋ និងប្រព័ន្ធសូឡាសម្រាប់សហគមន៍ អាចផ្តល់ថាមពលដល់តម្រូវការចាំបាច់ប្រចាំថ្ងៃ (ដូចជា អំពូលភ្លើង និង កង្ហារ) និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ទំនើបៗដល់គ្រួសារកាន់តែច្រើន ដែល នេះនឹង កែលម្អគុណភាពជីវិត និងធ្វើឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម។

តម្លៃសមរម្យ៖ ដំណោះស្រាយដោយប្រើប្រាស់ថាមពលស្អាត ដូចជាការតម្លើងប្រព័ន្ធសូឡា នៅលើដំបូល អាចផ្តល់ថាមពលដែលមានតម្លៃសមរម្យសម្រាប់គេហដ្ឋាននិងអាជីវកម្មនានា បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបណ្តាញអគ្គិសនីជាតិ។ ដំណោះស្រាយនេះ ជាដំណោះស្រាយពិតប្រាកដ ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ដែលបណ្តាញអគ្គិសនីមានតម្លៃថ្លៃ ឬ មិនមានស្ថេរភាព។

អន្តរកាលថាមពល ប្រកបដោយយុត្តិធម៌

តើអ្វីជា “អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌” ហើយ
ហេតុអ្វីយើងត្រូវការវា?

ដោយសារប្រទេសកម្ពុជាមានបំណងបង្កើនការប្រើប្រាស់ ថាមពលស្អាត និងថាមពល
កកើតឡើងវិញនោះ វាចាំបាច់ណាស់ ដែល អន្តរកាលថាមពលនេះត្រូវបានអនុវត្ត
ប្រកបដោយយុត្តិធម៌និងសមធម៌ តាមរយៈ ការ ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ ដល់សមាជិក
ទាំងអស់នៃសង្គម និងអ្នករាងផលប៉ះពាល់ដោយការផ្លាស់ប្តូរមួយនេះ។ នេះ ត្រូវបានគេ
ស្គាល់ថាជា “អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយ យុត្តិធម៌” ដែលជាវិធីសាស្ត្រមួយ ក្នុង
ការធានាថា អន្តរកាលឆ្ពោះទៅរកនិរន្តរភាពនេះ នឹងមាន លក្ខណៈបរិយាប័ន្ន ហើយអាច
ផ្តល់ អាទិភាពដល់ តម្រូវការរបស់កម្មករ សហគមន៍ និងបរិស្ថាន។

ប្រទេសកម្ពុជាបានកំណត់គោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆិតា ក្នុងការបង្កើនបរិមាណ
ថាមពលកកើតឡើងវិញ នៅក្នុងបណ្តាញជាតិ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយអន្តរកាលនេះ
នាមទារការគ្រប់គ្រងយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីជៀសវាងផលប៉ះពាល់ ទៅលើ ប្រជាជន
ដែលងាយរងគ្រោះ ឬ ធ្វើឱ្យកាន់តែមានវិសមភាពសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ។ អន្តរកាល
ថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌ អាចធានាថាអត្ថប្រយោជន៍នៃថាមពលស្អាត (ដូចជា
សុខភាពសាធារណៈប្រសើរឡើង ការបង្កើតការងារ និងការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន)
ត្រូវបានបែងចែកស្មើគ្នា និង ប្រកបដោយយុត្តិធម៌ នៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា។

គោលការណ៍នៃអន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌

ខណៈពេលដែលមិនទាន់មានឯកច្ឆ័ន្ទភាពទៅលើគោលការណ៍ជាក់លាក់អំពីអន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយ យុត្តិធម៌នៅប្រទេសកម្ពុជានៅឡើយ នោះ ធាតុសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានយកមកពិចារណា និង ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដែលកំពុងធ្វើការជាមួយសហគមន៍ និងក្នុង វិស័យ ថាមពល ។

សំឡេងសហគមន៍៖ សហគមន៍មូលដ្ឋានគួរត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដើម្បី ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការអនុវត្តគម្រោង ថាមពលស្អាតនានា។ ការចូលរួមនេះ ធានាថាតម្រូវការនិងអាទិភាពរបស់ពួកគេ ត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំង ហើយធានាថា អន្តរកាលនេះ ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងដល់អ្នកដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុតដូចជាការ ទទួល បានអគ្គិសនីដែលមានតម្លៃសមរម្យ ឱកាសការងារ និងកិច្ចគាំពារបរិស្ថានកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។ ការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យរបស់សហគមន៍ទាំងនេះ គឺជាកត្តា សារវន្តសម្រាប់អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌។

ប្រាក់ឈ្នួលល្អនិងលក្ខខណ្ឌការងារប្រកបដោយសុវត្ថិភាព៖ កម្មករ និង នយោជិក ក្នុងវិស័យថាមពលស្អាតត្រូវតែទទួលបានការទូទាត់ ប្រាក់ ឈ្នួល សមរម្យ កិច្ច គាំពារ ការងារ ច្បាស់លាស់ និងបរិយាកាសការងារប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ ការ ធ្វើ បែបនេះ ជួយបង្កើតការងារមាន គុណភាពខ្ពស់ និងប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដែលគាំទ្រដល់គ្រួសារ និងសហគមន៍។ ការធានានូវការងារសមរម្យនៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មថាមពលកើតឡើងវិញ គឺជាកត្តាសំខាន់បំផុត ដើម្បីធ្វើឱ្យអន្តរកាលថាមពលនេះ មានសមធម៌ក្នុងសង្គម។

ការបន្ថយផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ៖ ការផ្លាស់ប្តូរទៅថាមពលកកើតឡើងវិញ ត្រូវតែអមមកជាមួយ វិធានការជីវីងមាំ ដើម្បីគាំពារបរិស្ថានធម្មជាតិ និងដោះស្រាយរាល់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចកើតមានលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវចម្រុះ។ វិធានការ ទាំង នេះរួមបញ្ចូលទាំងការវាយតម្លៃទៅលើផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ទាំងនោះ និងការធានាថាគម្រោងថាមពលស្អាត ត្រូវបានអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់។

តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព ៖ ដំណើរការនៃអន្តរកាលថាមពលស្អាត គួរតែត្រូវបានដឹកនាំក្រោមការសម្រេចចិត្តច្បាស់លាស់និង មាន តម្លាភាព ព្រមទាំងរចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចបរិយាប័ន្ន ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការចូលរួម និងការឃ្លាំមើលជាសាធារណៈ។ ការ ធ្វើបែបនេះនឹងលើកកម្ពស់ ទំនុកចិត្តធានានូវលទ្ធផលប្រកប ដោយសមធម៌ និងផ្តល់អំណាចដល់ពលរដ្ឋក្នុង ការ ធ្វើ ឱ្យ អាជ្ញាធរ និង អាជីវកម្មក្នុងវិស័យថាមពល មាន គណនេយ្យ ភាព និង ទំនួលខុសត្រូវ។

ការលើកកម្ពស់សមាសភាពចម្រុះ និង សមភាពយេនឌ័រ ៖ កម្លាំងពលកម្ម និង ភាពជា អ្នកដឹកនាំក្នុង វិស័យ ថាមពលស្អាត គួរឆ្លុះបញ្ចាំងពីសមាសភាពចម្រុះនៃសង្គមកម្ពុជា ដោយផ្តោតជាពិសេសលើការសម្រេចបានសមភាពភាពយេនឌ័រ និងការ ផ្តល់អំណាច ដល់ស្ត្រី និងសហគមន៍នាយ រងគ្រោះ។ វិធានការ ទាំង នេះ នឹងធ្វើអោយ វិស័យថាមពលស្អាតកាន់តែ មាន បរិយាប័ន្ន និង ការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនទាំងអស់។

ការសម្រេចបានអន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយយុត្តិធម៌នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នឹងទាមទារឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នា ដើម្បីគាំទ្រដល់សហគមន៍ កម្មករ និងគ្រួសារងាយរងគ្រោះ ដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ពីការ ផ្លាស់ប្តូរចេញពីឥន្ធនៈធូស៊ីល។ តាមរយៈការចាប់យកគោលការណ៍អន្តរកាលថាមពលប្រកបដោយ យុត្តិធម៌នេះ ប្រទេសកម្ពុជាអាចពង្រឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ រយៈពេលវែងរបស់ខ្លួន និងបង្កើតសង្គមមួយដែលកាន់តែមាន វប្បធម៌ មានភាពធន់ និងមានការ យល់ ដឹង អំពីបរិស្ថាន។

អន្តរកាលថាមពល ប្រកបដោយយុត្តិធម៌

ចូលរួមពាក់ព័ន្ធក្នុងការរកសាងអនាគត ថាមពលស្អាតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា

អ្នកអាចចូលរួមជាផ្នែកមួយនៃអន្តរកាលថាមពលស្អាត
តាមវិធីជាច្រើនដូចជា៖

- **រៀន៖** ពង្រីកចំណេះដឹងរបស់អ្នកអំពីថាមពលស្អាត និងអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់សហគមន៍របស់អ្នក។ ចូលរួម ក្នុងសិក្ខាសាលា, អានឯកសារព័ត៌មាន និងបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើការអភិវឌ្ឍន៍ចុងក្រោយបំផុត។

- **ចូលរួម៖** ពិភាក្សា និង ចូលរួមពាក់ព័ន្ធជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ក្រុមហ៊ុនថាមពល និងក្រុមសហគមន៍ ដើម្បីសម្រួច ផែនការអន្តរកាលថាមពលនេះ នៅក្នុងតំបន់របស់អ្នក។

- **អនុវត្ត៖** ផ្លាស់ប្តូរទៅប្រើប្រាស់ថាមពលស្អាតដូចជាប្រព័ន្ធសូឡាសម្រាប់ផ្ទះ ឬ សម្រាប់អាជីវកម្មរបស់អ្នក។ កាត់បន្ថយដានកាបូនរបស់អ្នក និង កាត់បន្ថយចំណាយលើវិក្កយបត្រអគ្គិសនី។

- **ផ្តល់មតិ៖** គាំទ្រគោលនយោបាយ និង ការវិនិយោគដែលធ្វើ ឱ្យ ទទួលបានថាមពលស្អាតដែល មានតម្លៃសមរម្យនិង ប្រកបដោយ សមធម៌ សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់។ បង្ហាញសំឡេងរបស់អ្នកដើម្បីជំរុញវឌ្ឍនភាព។

- **ចូលរួម៖** ចូលរួមពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសិក្ខាសាលា, ព្រឹត្តិការណ៍ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមនានា ដែលលើកកម្ពស់របត់ថាមពលដោយ យុត្តិធម៌។ រួមចំណែកផ្តល់ គំនិត និងថាមពលរបស់អ្នកទៅក្នុងចលនានេះ។

យើងអាចរួមគ្នាកសាងអនាគតថាមពលស្អាតដែលបើកឱកាស
ពង្រឹងសហគមន៍ និងផ្តល់ថាមពលដល់ការអភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រទេស
កម្ពុជាសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ។

សំណួរល្បងប្រាជ្ញា

តស៊ូយើងឆ្លើយសំណួរល្បងប្រាជ្ញា និង ស្វែងយល់បន្ថែមទៀត

១. សូម ជ្រើសយកជម្រើសល្អបំផុតមួយ ដែលពិពណ៌នាអំពីថាមពលស្អាត។

- ក. ជាថាមពលដែលបានមកពីការកែច្នៃសំណល់
- ខ. ជាថាមពល បាន មក ពី ធនធាន ធម្មជាតិ ដែល មិនចេះអស់ ឬ មិនចេះរីងស្ងួត
- គ. ជាថាមពល បានមកពីឥន្ធនៈផូស៊ីល ដូចជា ធុនថ្ម និងប្រេងឥន្ធនៈ
- ឃ. គ្មានជម្រើស ណាមួយខាងលើទេ

២. តើឃ្លាណាមួយខាងក្រោមនេះ សំដៅដល់ថាមពលស្អាត?

- ក. ថាមពលដែលផលិតពីទឹកស្អាត
- ខ. ថាមពលដែលបានឆ្លងកាត់ដំណើរការសម្អាតជាច្រើនដង
- គ. ប្រភពថាមពលដែលបំភាយឧស្ម័នកាបូនិចតិចតួច ឬ មិនបំភាយសោះ
- ឃ. ជម្រើស ទាំងអស់ខាងលើ

៣. ថាមពលស្អាត អាចបានមកពី ថាមពលកកើត ឡើងវិញ ប៉ុន្តែមិនមែនថាមពលកកើតឡើងវិញទាំងអស់ ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាថាមពល ស្អាតនោះទេ ប្រសិនបើ ការសាងសង់គម្រោងនោះ បណ្តាលឱ្យមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់បរិស្ថាន។

- ក. ពិត
- ខ. មិនពិត

៤. តើមួយណា ជាឧទាហរណ៍នៃប្រភពថាមពល កកើត ឡើងវិញ?

- ក. ថាមពលខ្យល់
- ខ. ថាមពលព្រះអាទិត្យ ឬសូឡា
- គ. ថាមពលវារីអគ្គីសនី
- ឃ. ថាមពលជីវម៉ាស
- ង. ជម្រើសទាំងអស់ខាងលើ

៥. ថាមពលព្រះអាទិត្យនិងថាមពលខ្យល់ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាថាមពលស្អាត ដោយសារតែការបំភាយឧស្ម័នកាបូនិចទាប ក្នុងវដ្តដំណើរការរបស់ពួកវា។

- ក. ពិត
- ខ. មិនពិត

៦. តើការលើកឡើងមួយណាជាការពិតអំពីថាមពលស្អាត?

- ក. ថាមពលកកើតឡើងវិញ ជួយដល់បរិស្ថាន
- ខ. ថាមពលកកើតឡើងវិញ កាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើឥន្ធនៈធូស៊ីល
- គ. ថាមពលកកើតឡើងវិញ អាចកែលម្អ និង ពង្រឹងសន្តិសុខថាមពល
- ឃ. ថាមពលកកើតឡើងវិញ កាត់បន្ថយការ ចំណាយ ទៅលើថាមពលអគ្គិសនី
- ង. ថាមពលកកើតឡើងវិញ អាចជួយដល់សេដ្ឋកិច្ច
- ច. ជម្រើសទាំងអស់ខាងលើ

៧. គុណវិបត្តិនៃប្រភពថាមពលមិនកកើតឡើងវិញ គឺ៖

- ក. ជាប្រភពមានកំណត់ ហើយវានឹងអស់នៅពេលណាមួយ
- ខ. ប្រភពថាមពលមិនកកើតឡើងវិញ បញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនិច និង ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ទៅក្នុងបរិយាកាស
- គ. ប្រភពថាមពលមិនកកើតឡើងវិញ នឹងមានតម្លៃកាន់តែថ្លៃនៅពេលអនាគត
- ឃ. ជម្រើសទាំងអស់ខាងលើ

៨. ថាមពលកកើតឡើងវិញមានសារៈសំខាន់ណាស់ ពីព្រោះ៖

- ក. ប្រភពថាមពលផ្សេងទៀតនឹងត្រូវប្រើប្រាស់អស់ និង បាត់ បង់ជាប្រយោល
- ខ. យើងនឹងមានកង្វះខាតថាមពលសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅពេលឆាប់ៗខាងមុខ
- គ. ថាមពលកកើតឡើងវិញ អាចនៅស្ថិតស្ថេរជាប្រយោល
- ឃ. ថាមពលកកើតឡើងវិញ មិនបង្កការបំពុលដល់បរិស្ថាន
- ង. ជម្រើសទាំងអស់ខាងលើ

ដើម្បីដឹងបន្ថែមអំពីថាមពលស្អាត សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័របស់ពួកយើង
www.energylab.asia និង <https://cambodia.oxfam.org>

ប្រសិនបើមានសំណួរបន្ថែម សូមទាក់ទងតាមរយៈអ៊ីមែល
info@energylab.asia ឬ info.cambodia@oxfam.org

ផលិតដោយ
(Energy)^{Lab}

គាំទ្រដោយ
 OXFAM